



СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ»

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії
Спеціальність 053 Психологія
Освітня програма «Психологія»
Рік навчання I , семестр 1
Форма навчання денна/вечірня
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Мартинюк Ірина Анатоліївна
 martirene@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2433>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» є вибірковою в ОНП «Психологія». Вона важлива для підготовки здобувачів до самостійної науково-дослідницької діяльності. Дисципліна знайомить із технологією роботи над дисертацією, вимогами до оформлення дисертації, особливостями представлення результатів наукового дисертаційного дослідження та підготовки дисертації до захисту. Розвиває уміння планувати й реалізовувати наукове дослідження, належним чином описувати проведену роботу, представляти результати наукового дослідження у вигляді наукової доповіді, статті, наукового звіту, дисертації.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність планувати, організовувати й проводити наукове дослідження, представляти його результати у вигляді доповідей, статей, наукових звітів;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність до наукового мислення (високий рівень абстрактного мислення, аналізу й синтезу) та креативного підходу у вирішенні наукових задач;

ЗК 02. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на підґрунті системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері психології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;

СК 05. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

Програмні результати навчання (ПРН) із дисципліни:

ПРН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

ПРН 02. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

ПРН 03. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми; формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні дані систематичних аналізів, мета-аналітичних досліджень та літературних оглядів; визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

ПРН 04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

ПРН 05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

ПРН 06. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

ПРН 07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

ПРН 08. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій, у тому числі у міжнародних виданнях.

ПРН 10. Займатись саморозвитком: аналізувати свої професійні можливості, ставити перед собою завдання підвищення професійної кваліфікації та мобільності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1. Методика дослідження				
Тема 1. Поняття наукової діяльності та досліджень наукових	2/-/7	Розуміти сутність наукової діяльності та наукового дослідження. Знати особливості нормативно-правового регулювання наукової діяльності в Україні.	Підготувати есе на тему «Типи наукових досліджень та їх особливості» (зазначити, який тип обирає автор для	Перевірка виконання завдання на ЕНК 7 балів

		Розуміти специфіку дисертаційної роботи як результату наукових досліджень.	дисертаційного дослідження)	
Тема 2. Технологія роботи над дисертацією: вибір мети, теми і назви, визначення наукового завдання та проблеми дослідження	2/5/7	Знати послідовність роботи над дисертацією. Розуміти значення мети дисертаційного дослідження. Уміти вирізняти й формулювати проблему, тему, наукове завдання дослідження.	Тренінг із опису проблеми дослідження, формулювання теми, назви, мети й наукового завдання дослідження.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз формулювання проблеми, мети, мети і завдань у наукових дослідженнях.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 3. Постановка задач дослідження. Визначення об'єкта, предмета дослідження. Складання плану дисертації	2/3/7	Розуміння сутності об'єкта і предмета дослідження. Уміння визначати і формулювати об'єкт і предмет дослідження. Уміння складати план дисертації.	Тренінг із формулювання об'єкта і предмета дослідження, складання плану дисертації.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз формулювання об'єкта і предмета у наукових дослідженнях та відповідності їм плану дисертації.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 4. Робота над першим розділом – аналіз досліджуваної проблеми	2/2/7	Розуміння послідовності роботи над першим розділом дисертаційного дослідження. Уміння виокремлювати вагомі складові параграфів першого розділу. Уміння здійснювати огляд наукової літератури з проблеми вивчення.	Тренінг із розробки структури параграфів теоретичного розділу.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Реферування наукової літератури за першим розділом дисертації.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 5. Робота над основними розділами. Формулювання висновків і наукової	2/3/8	Розуміння сутності основних розділів дисертації. Уміння планувати емпіричне/експериме	Тренінг із планування емпіричної/експериментальної	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів

новизни отриманих результатів		нтальне дослідження. Знання важливих складових основних розділів дисертації.	частини наукового дослідження.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
			Аналіз основних розділів дисертаційних досліджень.	
Проміжний контроль	1	Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	Перевірка виконання тестів на ЕНК 30 балів
Модуль 2. Методика організації підготовки дисертаційної роботи				
Тема 1. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи	2/2/7	Розуміння прийомів викладу матеріалів наукового дослідження. Знання особливостей написання та складових вступу дисертації. Уміння дотримуватись наукового стилю викладу матеріалу. Готовність до авторського виконання дисертації.	Тренінг формулювання основних складових вступу дисертації із дотриманням наукового стилю викладу.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз взаємозв'язку між завданнями, науковою новизною та висновками у дисертаційних дослідженнях.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 2. Вимоги до оформлення дисертацій	2/3/7	Знання основних технічних вимог до оформлення дисертації. Уміння написати анотацію до дисертації, оформляти таблиці, рисунки, список використаних джерел та посилання на них. Розуміння призначення додатків та порядку їх оформлення.	Тренінг із написання анотації до дисертації, оформлення таблиць, рисунків, списку використаних джерел.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз призначення додатків та їх оформлення у дисертаційних дослідженнях.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 3. Підготовка автореферату дисертації	2/2/7	Знання призначення й змісту автореферату дисертації. Уміння писати основні	Тренінг із написання автореферату дисертації.	Оцінюється активність участі в дискусії

		складові автореферату.	Аналіз структури й змісту авторефератів, близьких за змістом до теми дисертації здобувачів.	7 балів Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 4. Опублікування результатів дисертаційного дослідження	2/3/8	Знання основних вимог до опублікування результатів досліджень. Розуміння структури наукових праць, у яких публікуються основні наукові результати. Уміння писати наукові статті. Орієнтування у наукометричних базах Scopus, Web of Sciences.	Тренінг із написання наукової статті за результатами наукового дослідження.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз наукових публікацій за темою дисертаційного дослідження, розміщених у наукометричних базах Scopus, Web of Sciences.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Тема 5. Попередній розгляд дисертації та порядок її захисту	2/2/8	Розуміння порядку подачі документів на експертизу, до вченої ради із захисту дисертацій. Знання процедури захисту дисертації. Уміння складати план доповіді для захисту дисертаційного дослідження.	Тренінг підготовки доповіді для захисту дисертаційного дослідження.	Оцінюється активність участі в дискусії 7 балів
			Аналіз відеозапису захисту дисертаційного дослідження.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів
Проміжний контроль	1	Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	Перевірка виконання тестів на ЕНК 30 балів
Всього за 2 семестр				70
Екзамен		Розуміння методики організації роботи над дисертаційним дослідженням	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	<p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для здобувача причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку вагомої причини за умови погодження з гарантом ОНП та відділом аспірантури.</p> <p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів здобувачів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю здобувача залишається вчасне надання таких документів.</p>
Політика щодо академічної доброчесності:	<p>Вступаючи на цей курс, здобувачі повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654).</p> <p>Здобувачі повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.</p>
Політика щодо відвідування:	<p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із гарантом ОНП та відділом аспірантури).</p>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії / Укл. І. Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с.
3. Підготовка і захист дисертації на здобуття наукового ступеня у галузі технічних наук: Інформ.-довідк. посіб. / Автори-упорядники: д-р техн. наук, проф. В. С. Моркун, д-р техн. наук, проф. М. І. Ступнік, канд. техн. наук В. В. Тронь. Кривий Ріг, 2019. 110 с.

Допоміжні

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» (від 30.03.2021р. №1369-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1369-20#Text> (Дата звернення: 18.05.2024 р.).
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (Дата звернення: 18.05.2024 р.).
3. Наказ МОН України від 23.09.2019 р. № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text> (Дата звернення: 18.05.2024 р.).

Інформаційні ресурси

1. Каталог авторефератів дисертацій. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD (Дата звернення: 02.05.2024 р.).
2. Index Copernicus International. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/formjml?litera=a&start=0&skok=30> (Дата звернення: 02.05.2024 р.).
3. Web of Science platform. URL: <https://clarivate.com/products/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-workflow-solutions/webofscience-platform/> (Дата звернення: 02.05.2024 р.).
4. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/home.uri> (Дата звернення: 02.05.2024 р.).